

INTRODUCERE

În seara asta domnește o liniște stranie în orașul care nu doarme niciodată. Sirenele și claxoanele mașinilor, zumzetul străzii și al pietonilor, gălăgia din restaurantele aglomerate și barurile arhipline—într-un cuvânt, zgomotul de fond al vieții urbane pe care o cunosc de... ei bine, de aproape doisprezece ani—totul pare să fi amuțit. Ai putea auzi musca zburând în orașul New York, în momentul acesta.

Scriu aceste rânduri stând așezat la masa mea modestă din bucătărie; locuiesc într-un apartament plăcut și confortabil din Brooklyn¹. Este anul 2020, iar pandemia de COVID-19 a provocat suferințe fără precedent, o perturbare teribilă a „vieții normale” și a dat naștere unui sentiment acut, general de pierdere a siguranței și controlului. Pierderea controlului poate lua nenumărate forme—un accident de mașină, un telefon la care nu ne așteptăm, un impas financiar din care nu mai putem ieși, o relație pe care nu o mai putem repara sau o pandemie. Indiferent care ar fi cauza, odată ce pierd controlul, toți oamenii ajung la aceeași soluție: încep să caute ajutor în afara propriei persoane.

Cum voi trece prin asta? De ce se mi s-a întâmplat așa ceva? Ce s-ar putea face pentru a schimba cursul lucrurilor? Pentru mulți oameni, genul acesta de întrebări, prilejuate de anumite evenimente exterioare, își găsesc răspunsul într-o reacție lăuntrică: rugăciunea.

Firește, pentru fiecare persoană care își punea toată nădejdea în rugăciune, în anul 2020, se găsea altcineva care, văzând ravagiile provocate de pandemie, Îi întorcea spatele lui Dumnezeu. Pe de o parte, coronavirusul pandemic este un eveniment care i-a determinat pe mulți

1 Brooklyn – unul dintre cele cinci cartiere ale orașului New York, cel mai populat și al doilea ca mărime (n.tr.)

agnostici să apeleze la rugăciune. Pe de altă parte însă, rugăciunile multor credincioși, care mergeau cu regularitate la biserică, au amuțit în acea perioadă.

Așadar, aceleași circumstanțe care au determinat lumea să-și ridice ochii spre Dumnezeu, au făcut biserica să-I întoarcă spatele lui Dumnezeu. Lumea bate la ușile bisericii, să intre, în schimb cei așezați în strane se îmbulzesc să iasă. Pentru fiecare om care anul trecut striga, cuprins de disperare, „Ajutor!“ către Dumnezeu, se găsea altul care-I spunea, cu amărăciune, „Nu ești de niciun ajutor.“

Iată deci două categorii de oameni care treceau prin aceeași încercare și I se adresau aceluiași Dumnezeu. Afirmatia și a unora și a celorlalți este o formă de rugăciune. Ba mai mult, ambele afirmații sunt rugăciuni corecte, după litera Bibliei.

Fenomenul rugăciunii

Deja astăzi, până la ora aceasta, când voi citiți aceste rânduri, o mulțime de oameni din lumea întreagă s-au rugat. Catolicii și-au recitat rugăciunile poetice ale sfinților din vechime. Musulmanii și-au așternut covorașele, și-au plecat fruntea și au recitat din Coran. Evreii și-au notat rugăciunile către Iahve pe bucățele de hârtie pe care mai apoi le-au rulat și le-au îndesat în crăpăturile din Zidul Plângerii de la Ierusalim. Budiștii au stat în meditație, golindu-și mintea de orice fel de gânduri. Călugării tibetani au învârtit o roată ce conține o puzderie de hârtii cu rugăciuni, făcute ghemotoc, asemenea unei rulete divine. Undeva, în sala de așteptare a unui spital, un ateu și-a plecat capul în piept și a murmurat câteva cuvinte disperate către Dumnezeu, cu toate că nu crede în existența Lui. Și toate astea s-au întâmplat azi, până să citiți voi aceste cuvinte.

Dacă sunteți creștini practicanți, într-o țară occidentală, dați-mi voie să vă spun că din punct de vedere sociologic reprezentați o anomalie. Biserica occidentală se află în declin, din toate punctele de vedere. Cu toate astea, într-o societate tot mai dezinteresată sau chiar ostilă bisericii, rugăciunea nu pare să dispară. Potrivit unor sondaje Gallup demne de toată încrederea, numărul americanilor care se roagă într-o săptămână este mai mare decât al acelor care fac sport, conduc mașina, întrețin

relații sexuale sau merg la serviciu.¹ Într-o Americă din ce în ce mai post-creștină, aproape jumătate din populație recunoaște că se roagă zilnic—cifră ce depășește cu mult numărul credincioșilor care merg la biserică cu regularitate.² Oricum ai măsura-o, rugăciunea este mai mare decât biserica, extinzându-se cu mult în afara acesteia.

Toată lumea se roagă. Așa a fost dintotdeauna. Și probabil așa va fi mereu.

Rugăciunea pare să fie ceva instinctiv, ceva ce face parte din natura umană. Oamenii primitivi și occidentalii cei mai culti, fermierii de la țară și intelectualii de la oraș, mamele casnice și muzicienii cei mai renumiți, artiștii și afaceriștii fără scrupule, ateii vehemenți și credincioșii fervenți—cu toții se roagă, deopotrivă. Rabi Abraham Joshua Heschel spune, „Rugăciunea este *răspunsul nostru* smerit la surprizele inimaginabile pe care ni le rezervă viața.”³ Ne rugăm. Pur și simplu nu putem să n-o facem.

Rugăciunea te îndeamnă să înveți să asculți vocea lui Dumnezeu înainte de a vorbi, să vii înaintea Lui ca un copil, indiferent ce vârstă ai, să te dezgolești și să fii vulnerabil în fața Lui, în mărturisire, și să te lași iubit—total și pe deplin, în pofida oricăror piedici și rețineri.

Cu toate astea, majoritatea oamenilor, chiar și cei mai devotați creștini, nu sunt conștienți de puterea rugăciunii. Rugăciunea li se pare plictisitoare, o chestiune derutantă sau, pur și simplu, o obligație—sau, cel mai adesea, toate astea la un loc.

Misterul de la mijlocul poveștii

Auzim adesea povești despre răspunsuri dramatice la rugăciuni—povești care încep cu o nevoie disperată și se sfârșesc cu o intervenție miraculoasă. În ce mă privește, nu mă interesează atât de mult începutul și sfârșitul poveștilor respective. Ce mă interesează este mai degrabă mijlocul poveștii. Aici este tot misterul. Aici, în partea de mijloc a poveștii, răsar toate întrebările noastre cu privire la rugăciune.

Chiar e necesară rugăciunea? Dacă Dumnezeu este atotputernic, înseamnă că poate face orice dorește, oricând, nu-i așa? Atunci de ce mai e nevoie să mă rog?

De ce uneori Dumnezeu pare să răspundă la rugăciuni, dar numai

după mult, mult timp? Dacă răspunsul Lui era de la bun început unul favorabil, de ce m-a mai făcut să aștept atâta?

De ce nu răspunde Dumnezeu la rugăciunile mele pentru prietenii și rudele care nu-L cunosc? La urma urmelor, dorința Lui este să-i mântuiască pe toți, nu-i așa? El vrea să aibă o relație personală cu fiecare om din lume. Vrea să răspundă la rugăciuni. Și atunci, de ce n-o face?

Știi că avem un dușman spiritual. Dar dacă Isus l-a învins pe Satana, ce mai poate sta în calea rugăciunilor mele?

Ce se întâmplă, de fapt, atunci când mă rog? Este posibil să se întâmple ceva ce altfel—dacă nu m-aș ruga—nu s-ar întâmpla? Sau dacă nu se întâmplă ceea ce m-am rugat, o fi din cauză că era scris să se întâmple altfel?

Rugăciunile mele chiar contează? Contează pentru Dumnezeu? Contează în viața reală, în lumea reală? Până la urmă, ce se petrece în timpul rugăciunii?

Cartea de față se referă tocmai la lucrul acesta—la misterul din timpul rugăciunii.

Sfinți, somnambuli și sceptici

Am decis să scriu despre rugăciune pentru că rugăciunea este călătoria primejdioasă în care mă aflu eu acum. La fel ca pelerinajul Camino de Santiago, este extrem de anevoioasă, dar la final veți constata că a meritat efortul.

Scriu despre rugăciune pentru că iubesc biserica. Cred cu tărie că biserica creștină este speranța lumii. De asemenea, iubesc generațiile care nu vor să mai aibă de-a face cu biserica, dar nu din cauza dezinteresului spiritual, ci pentru că încearcă sincer să-și găsească împlinirea spirituală în altă parte.

Scriu despre rugăciune pentru că am încredere că Dumnezeu este Dumnezeu. Cred din toată inima că cei care Îl caută Îl vor găsi, cu siguranță.⁴ Cred că Dumnezeu iubește oamenii atât de mult, încât n-are nevoie decât de un cuvânt din partea lor ca să-i călăuzească apoi tot drumul până acasă.

Mă adresez sfinților, somnambulilor și scepticilor, deopotrivă.

Pentru sfinți, cartea de față este o invitație să înoate spre partea